

OŚWIADCZENIA KOMISJI

Dot.: art. 6

W siódmym programie ramowym Komisja Europejska proponuje przestrzeganie tych samych zasad etycznych przy podejmowaniu decyzji w sprawie finansowania przez UE badań nad wykorzystywaniem ludzkich zarodkowych komórek macierzystych, co w szóstym programie ramowym.

Komisja Europejska proponuje zachowanie tych samych zasad etycznych, gdyż na podstawie doświadczenia w ich ramach wypracowano odpowiedzialne podejście do bardzo obiecującej dziedziny nauki. Podejście to zostało uznane za odpowiednie w kontekście programów badawczych, w których uczestniczą naukowcy z wielu krajów posiadających znacznie różniące się przepisy w tej dziedzinie.

- (1) Decyzja w sprawie siódmego ramowego programu w sposób jednoznaczny wyklucza finansowanie przez Wspólnotę trzech obszarów badań naukowych:
  - działalności badawczej dążącej do klonowania człowieka do celów reprodukcyjnych;
  - działalności badawczej mającej na celu zmianę dziedzictwa genetycznego człowieka, która mogłaby spowodować dziedziczenie takich zmian;
  - działalności badawczej zmierzającej do tworzenia ludzkich embrionów jedynie do celów badawczych lub do celów pozyskiwania komórek macierzystych, w tym także za pomocą przeniesienia jądra komórki somatycznej.
- (2) Działalność zabroniona we wszystkich państwach członkowskich nie będzie finansowana. W państwie członkowskim, w którym dana działalność jest zabroniona, nie będzie ona finansowana.
- (3) Decyzja w sprawie siódmego programu ramowego oraz przepisy w sprawie zasad etycznych dotyczących finansowania przez Wspólnotę badań nad wykorzystywaniem ludzkich zarodkowych komórek macierzystych w żaden sposób nie stanowią oceny przepisów lub zasad etycznych obowiązujących w państwach członkowskich, dotyczących takich badań.
- (4) W swoim zaproszeniu do składania wniosków Komisja Europejska nie zachęca jednoznacznie do wykorzystywania ludzkich zarodkowych komórek macierzystych. Jakiegokolwiek wykorzystywanie ludzkich komórek macierzystych, zarówno dorosłych, jak i zarodkowych, uzależnione jest od oceny naukowców w zależności od celów, które zamierzają oni osiągnąć. W praktyce znaczna większość środków finansowych Wspólnoty przeznaczonych na badania nad wykorzystywaniem komórek macierzystych przeznaczona jest na badania nad wykorzystaniem dorosłych komórek macierzystych. Nie ma powodów, dla których powinno to ulec znacznej zmianie w siódmym programie ramowym.
- (5) Każdy projekt związany z wykorzystaniem ludzkich zarodkowych komórek macierzystych musi zostać poddany ocenie naukowej, podczas której konieczność wykorzystywania komórek macierzystych w celu osiągnięcia określonych celów naukowych jest oceniana przez niezależnych ekspertów.
- (6) Projekty, które zostaną pozytywnie ocenione podczas oceny naukowej, będą następnie poddane ocenie pod względem etycznym przeprowadzonej przez Komisję Europejską. W ocenie etycznej zostaną wzięte pod uwagę zasady zapisane w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej oraz w odpowiednich konwencjach międzynarodowych, takich jak Konwencja Rady Europy o prawach człowieka i biomedycynie podpisana w Oviedo dnia 4 kwietnia 1997 r. wraz z jej protokołami dodatkowymi, a także Powszechna deklaracja w sprawie genomu ludzkiego i praw człowieka przyjęta przez UNESCO. Celem oceny etycznej jest również ocena, czy wniosek spełnia zasady obowiązujące w kraju, w którym przeprowadzane będą badania.
- (7) W niektórych przypadkach ocena etyczna może być przeprowadzona w całym okresie realizacji projektu.
- (8) Każdy projekt związany z wykorzystywaniem ludzkich zarodkowych komórek macierzystych przed przystąpieniem do jego realizacji musi uzyskać zgodę właściwego krajowego lub lokalnego komitetu ds. etyki. Konieczne jest przestrzeganie krajowych zasad i procedur, w tym tych dotyczących zgody rodziców oraz nieistnienia zachęty finansowej. Przeprowadzane będą kontrole co do tego, czy projekt zawiera informacje na temat pozwoleń i środków kontrolnych podejmowanych przez właściwe organy państwa członkowskiego, na terenie którego przeprowadzane będą badania.
- (9) Projekty, które zostaną pozytywnie ocenione podczas oceny naukowej, oceny krajowego lub lokalnego komitetu ds. etyki oraz oceny etycznej przeprowadzonej na szczeblu europejskim, będą indywidualnie przedstawione do przyjęcia państwom członkowskim na spotkaniach komitetu regulacyjnego. Projekt związany z wykorzystywaniem ludzkich zarodkowych komórek macierzystych, który nie uzyska zgody państw członkowskich, nie będzie finansowany przez Wspólnotę.

- (10) Komisja Europejska, mając na uwadze korzyści pacjentów we wszystkich krajach, będzie kontynuować prace w celu udostępnienia wszystkim badaczom wyników badań nad komórkami macierzystymi finansowanych przez Wspólnotę.
- (11) Komisja Europejska będzie popierać działania i inicjatywy zmierzające do koordynacji i racjonalizacji badań nad wykorzystaniem ludzkich zarodkowych komórek macierzystych zgodnie z zasadami etyki. W szczególności Komisja wspierać będzie europejski rejestr linii ludzkich zarodkowych komórek macierzystych. Wsparcie dla takiego rejestru pozwoli na monitorowanie istniejących ludzkich zarodkowych komórek macierzystych w Europie, przyczyni się do jak najefektywniejszego ich wykorzystania przez naukowców oraz pomoże zapobiec niepotrzebnemu pozyskiwaniu nowych linii komórek macierzystych.
- (12) Komisja Europejska będzie kontynuować obecną praktykę i nie będzie przekazywać komitetowi regulacyjnemu wniosków dotyczących projektów, które przewidują przeprowadzanie badań naukowych związanych z niszczeniem embrionów ludzkich, w tym w celu pozyskania komórek macierzystych. Wyłączenie z dostępu do finansowania z funduszy Wspólnoty tego typu badań nie wyklucza finansowania przez Wspólnotę kolejnych etapów badań związanych z ludzkimi zarodkowymi komórkami macierzystymi.

Dot.: Temat „Energia”

Wśród dziesięciu tematów programu „Współpraca” znajdują się również badania konieczne do sformułowania, wdrożenia oraz oceny polityk wspólnotowych, które zdaniem Komisji odgrywają kluczową rolę. Komisja docenia znaczenie, jakie Parlament Europejski przypisuje polityce energetycznej, a w szczególności promowaniu efektywności energetycznej i odnawialnych źródeł energii. Aby umożliwić Parlamentowi śledzenie procesu wdrażania programu, Komisja zamierza dalej prowadzić politykę jawności i udostępniania informacji. Właściwe informacje na temat projektów finansowanych ze środków programu ramowego będą w całości udostępniane publicznie za pośrednictwem Internetu. Szczególny nacisk zostanie położony na zapewnienie organizowanej przynajmniej raz na dwa lata kompleksowej prezentacji projektów dotyczących racjonalnego i efektywnego wykorzystania energii oraz roli odnawialnych źródeł energii.

Dot.: „Pomysły”

W kontekście sprawozdania okresowego, o którym mowa w art. 7 ust. 2, i przed przeprowadzeniem oceny śródkresowej Komisja, nie później niż w połowie 2008 r., przedstawi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie komunikat w sprawie metod i warunków przeglądu struktur i mechanizmów działania Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych, przeprowadzanego przez niezależnych ekspertów. Jeśli będzie to konieczne, Komisja przedstawi wniosek dotyczący dostosowania programu ramowego.
